

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Oljeleveranser – kommunvis redovisning

Ämnesområde

Energi

Statistikområde

Tillförsel och användning av energi

Produktkod

EN0109

Referenstid

2018

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statens energimyndighet
Kontaktinformation	Emilia Hygstedt
E-post	emilia.hygstedt@energimyndigheten.se
Telefon	016-544 23 82

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar.....	5
2.6	Granskning.....	5
2.6.1	Granskning under insamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata	5
2.6.3	Granskning av makrodata	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter.....	6
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet.....	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	8
3.1	Kvantitativ information.....	8
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	8

1 Statistikens sammanhang

Oljeleveranser – kommunvis redovisning är en årlig undersökning som redovisar leveranser av olika bränslen till slutförbrukare fördelat på kommun och förbrukningskategori. De företag som ingår i undersökningen är de som i den månatliga bränsleundersökningen (EN0107) redovisat att de levererat bensen, diesel, eldningsolja 1-5, E85, ED95, FAME eller HVO till slutkund.

Oljeleveranserna tillhör statistikområdet EN01 *Tillförsel och användning av energi*.

I detta dokument beskrivs upplägget och genomförandet av arbetet som leder fram till färdiga tabeller för de kommunala oljeleveranserna. Läs om statistikens kvalitet i kvalitetsdeklarationen som finns tillgänglig på www.scb.se/EN0109, under rubriken *Dokumentation*.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Statistiska målstorheter är levererad motorbensin, dieselbränsle och eldningsolja 1, eldningsolja 2-6, HVO, FAME samt etanolvolym i E85 och ED95 till slutliga förbrukare på kommunnivå under 2018. Totalerna redovisas i m³. Statistikens målpopulation utgörs av företag som är oljebolag eller andra lagringsskyldiga säljare av petroleumprodukter och biodrivmedel som levererar mer än 500 ton per år av de undersökta bränslena/varukategorierna. Målvariablerna utgörs främst av leveransvolym av bensen, diesel, eldningsolja 1-6, FAME och HVO per kommun.

2.2 Ramförfarande

Undersökningens observationsobjekt och uppgiftskällor är företag som har rapporterat leveranser av ovan nämnda bränslen till slutförbrukare i undersökningen *Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik*. Dessa 29 företag utgör rampopulationen; samtliga ingår i denna totalundersökning. Ramen dras i början av arbetsåret, oftast i mars.

Kontaktvägarna till uppgiftskällorna är via mejl eller brev till företagens mejl- eller postadress.

Eftersom denna undersökning baseras på levererade volymer från den månatliga bränsleundersökningen, bedöms risken för övertäckning vara marginell. Undertäckning kan förekomma om företagen missar några leveranser i inrapporteringen till *Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik*, men denna osäkerhet bedöms ha marginell betydelse.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

Inget urval och ingen uteslutning förekommer i denna undersökning.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Insamlingen av de kommunala oljeleveranserna görs årsvis. Utsändning av introduktionsbrev med inloggningsuppgifter till undersökningen på webben skedde via e-post i mars 2019. Uppgiftslämnarna besvarar undersökningen med Excel-filer som skickas in via SCB:s elektroniska insamlingsverktyg SIV.

Sista svarsdatum är ställt till ca en månad efter utskick. Brevens adresseras till företagets senast kända kontaktperson.

Ej svarande påminns direkt efter sista svarsdatum genom e-post. Vid ett senare tillfälle görs påminnelse via telefon.

2.4.2 Mätning

Mätning sker genom att uppgiftslämnaren loggar in på SCB:s elektroniska insamlingsverktyg och laddar ner en Excel-fil och lägger in sina uppgifter där. I Excel-filerna finns inbyggda kontroller där uppgiftslämnaren kan se sina totaler per förbrukarkategori och bränsle, och jämföra med de uppgifter som de skickat in i den månatliga bränslestatistiken. Om det är stora avvikelser finns utrymme för kommentarer. Det finns även kontroller av giltiga kommunkoder. När uppgifterna är inlagda så laddas de upp och skickas in via webben.

Tillförlitligheten i den regionala fördelningen påverkas av att det kan förekomma att uppgiftslämnarna rapporterar fakturaadresserna i stället för de riktiga leveransadresserna. Hur ofta det mätfelet förekommer är dock okänt. Vidare kan det förekomma att leveranser som anges ha gjorts till slutförbrukare inte avser den slutliga förbrukaren, eftersom bränsleprodukterna har distribuerats vidare. De egentliga slutanvändarna, t.ex. bilisterna, kan också själva ha tankat bränslet i en kommun men förbrukat det (delvis) i en annan kommun.

Information om de slutliga observationsvariablerna och statistikens detaljerade innehåll finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m. Dokumentationen finns på www.metadata.scb.se under *Oljeleveranser, kommunvis redovisning*.

Det går även i kvalitetsdeklarationen för *Oljeleveranser – kommunvis redovisning* att hitta information om observationsvariablerna.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Vid varje insamlingstillfälle förekommer ett visst objektbortfall av oljebolag. För att minska bortfallet skickas påminnelser ut via e-post

samt senare även telefonpåminnelser. Det slutliga bortfallet är ca 7 procent, dvs. två företag. Partiellt bortfall förekommer inte.

För dem som inte svarar imputerar SCB totalvolymerna med hjälp av de totalvolymerna som den berörda uppgiftslämnaren lämnat till den månatliga bränslestatistiken. Undersökningens objektmängd består av kalenderårets resultat från den månatliga bränslestatistiken, därigenom har SCB tillgång till alla undersökningsobjekts totala leveranser. Totalvolymerna fördelas (imputeras) utifrån fördelningen föregående år enligt *Oljeleveranser, kommunvis redovisning*.

2.5 Bearbetningar

För de företag som inte inkommit med uppgifter imputerar SCB volymerna med hjälp av de totalvolymerna som uppgiftslämnaren lämnat till den månatliga bränslestatistiken, se ovan.

Den kodning som görs i denna undersökning är egentligen hämtad från den månadsvisa bränsleundersökningen. För att kategorisera var leveranserna går så klassificeras kunderna utifrån SNI 2007, och de olika SNI-grupperna ingår i olika förbrukarkategorier i undersökningen.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

I de elektroniska frågeformulären finns automatiska kontroller som signalerar om uppgiftslämnaren fyller i formuläret misstänkt felaktigt. Uppgiftslämnarkontrollerna avser kommunkoder och avvikelser i totalsummor för respektive bränsle/kategori från det som rapporterats in i den månatliga bränsleundersökningen.

Svaren från de elektroniska frågeformulären läses in automatiskt i SCB:s databas. Svar inkomna på annat sätt registreras manuellt.

2.6.2 Granskning av mikrodata

När svaren kommit in till SCB genomförs produktionsgranskning med kontroll av uppgifternas fullständighet, rimlighet och inbördes förenlighet. Granskningen innebär att man tittar på att volymerna inte avviker för mycket från det som inkommit i den månatliga bränslestatistiken och att det inte är alltför stora differenser mellan årets och fjolårets uppgifter.

Vid eventuella större avvikelser i inkomna uppgifter tas återkontakt med uppgiftslämnaren för kompletteringar eller förklaringar.

Undersökningens granskningsrutiner ger en god kvalitetskontroll av uppgifterna, men det kan finnas en viss osäkerhet på grund av att vissa subjektiva bedömningar måste göras vid den individuella granskningen. Detta bedöms ha en mindre påverkan på statistiken.

Insamlade uppgifter jämförs med uppgifter i undersökningen *Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik*.

2.6.3 Granskning av makrodata

Vid makrogranskningen sammanställs data med fördelning på kommun, bränsle och förbrukarkategori för jämförelse med föregående års uppgifter för att hitta stora variationer mellan åren. Vid stora avvikelser kontakter man berörd uppgiftslämnare för att stämma av vad som är korrekt och om inlämnade uppgifter behöver revideras.

2.6.4 Granskning av redovisning

Redovisning görs i statistikdatabasen på SCB:s webbplats. Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i statistikdatabasen.

SCB kontrollerar att alla tabeller finns med och att de ser korrekta ut. Rubriker och förklaringar till tabeller granskas så att de är korrekta.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

Principen för skattning är främst en enkel summering av inkomna variabelvärden. De företag som inte lämnar uppgifter på enkäten skattas med hjälp av de volymer som har lämnats till undersökningen *Månatlig bränsle-, gas- och lagerstatistik*, www.scb.se/EN0107, som är ramen för denna undersökning, med uppgifter om totala levererade volymer under året. Om ett företag inte lämnat uppgifter skattas dessa genom att samtliga bränsleslag, fördelade på kommuner och förbrukarkategori, skrivs upp med en faktor från fjolåret beräknad på kvoten mellan total leverans som ska skattas gånger kalenderårets uppgift och summan av kalenderårets uppgifter.

För oljeleveransstatistiken är den största osäkerhetskällan mätfel, vilka kan få stor genomslagskraft på grund av att varje enskilt observationsobjekt, se 2.2 Ramförfarande, är mycket betydelsefullt.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

Samtliga bränsleslag i undersökningen summeras till totaler och redovisas på kommun och förbrukarkategori.

Låt den sökta totalen för *bränsleleverans* vara t för en viss redovisningsgrupp. Då är skattning av t lika med

$$\hat{t} = \sum_i^n y_i + \sum_k^m y_k,$$

där n är antalet insamlade objekt, m är antalet imputerade objekt och y är leveransvolymen.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Ingen skattning av tillförlitligheten genomförs.

2.7.4 Röjandekontroll

Röjandekontroll görs i denna undersökning med hjälp av standardprogrammet τ -ARGUS, vilket är ett IT-verktyg för röjandekontroll av tabeller som utvecklats inom olika europeiska projekt. För riskbedömning av tabellerna tillämpas $p\%$ -regeln. Det innebär att man anger en tillåten gräns för hur nära det går att räkna ut ett objekts riktiga värde. En cell identifieras som en riskcell om det går att hitta en övre eller undre gräns för värdet på något objekt i cellen som är närmare än p procent av objektets sanna värde. En cell betraktas alltså som en riskcell om det går att uppskatta bidraget från något objekt i cellen närmare än den valda procenten av dess sanna värde, och cellen måste då skyddas genom exempelvis undertryckning.

På kommunnivå är det relativt vanligt med riskceller, eftersom riksvärden bryts ner till kommunnivå och därmed redovisas på fint nedbruten nivå. Den åtgärd som vidtagits för att försöka minimera informationsförlusten vid röjandekontroll är att begära medgivande (samtycke till att efterge sekretess) från de bolag som ingår i de olika undersökningarna. Medgivandet gäller tillåtelse att publicera företagets leveransuppgifter ner till kommunnivå. Tack vare att många företag härigenom har accepterat att deras uppgifter får ingå i den kommunala redovisningen kan det publiceras betydligt fler värden än vad som annars vore möjligt.

Vid sekundärundertryckning väljs länstotaler framför kommunvärden för undertryckning.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Ramen i denna undersökning bestod av ca 30 företag. Undersökningen är en totalundersökning. Objektbortfallet består av 2 företag (7 procent), vilka imputeras.

Undersökningens namn	Frekvens	Urval/totalundersökning	Populationsstorlek	Svarsfrekvens
Oljeleveranser - kommunvis redovisning (KomOlj) EN0109	Årlig	Totalundersökning av oljebolag och andra lagringsskyldiga försäljare av petroleumprodukter och biodrivmedel	Ca 30 företag	93 %

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.